

още къмъ 1838 и 1839 г., и то подъ мощното въздействие на Априлова, който поддържа такива оживѣни сношения съ тѣхнитѣ първи възпитатели въ България, Неофита Рилски, Неофита Бозвели, Райно Поповича и други. Знаменателно е, напр., че не само андроскитѣ ученици основаватъ въ 1838—39 г. своето „Славянобългарско“ дружество, но че и 19 годишниятъ Раковски, който следва въ училището на Куру-чешме, Цариградъ, като се вдъхновява отъ проповѣдта на Неофита Бозвели, говори въ писмо отъ 25 юний 1839 г. твърде енергично за пакостната дейность на фенерското духовенство въ България, за владицитѣ „свѣтогасители и презрители на нашия български народъ“, които всѣкакъ гледали да спънатъ българската просвѣта, за да не би народътъ ни да се пробуди и да изгони своитѣ покварени и алчни изповѣдници. Изказвайки младежкото си възмущение отъ чуждото невежествено духовенство и сигурната си надежда за близкия край на фенерската тирания, Раковски изтъква предъ учителя си Р. Поповичъ въ Карлово почитътъ си къмъ просвѣтната дейность на Априлова и Бозвели, за да заключи: „И въ Елада имаме около 20 родолюбци въ прочутата гимназия и въ университета атински, готови да жертвуватъ цѣлия си животъ за просвѣтата на нашия народъ. И въ други европейски мѣста се намиратъ не малко господа, които иматъ сжщитѣ грижи и къмъ които реченитѣ Априловичъ (т. е. Априловъ и Палаузовъ) не преставатъ да имъ пишатъ и да просвѣщаватъ като истински покровители и ревнители на нашия народъ“.

Раковски и другаритѣ му ученици въ Цариградъ се чувствуватъ въ пълно единомислие съ възпитаницитѣ въ Атина, съ които се намиратъ въ писмени и лични сношения. Доказателство за това ни дава и основаното презъ 1840 г. въ гръцката столица „Македонско дружество“, душа на което сж били Раковски и Иларионъ Михайловски. Тъкмо за да обсъди задачитѣ и организацията на това дружество Раковски идва на два пѣти отъ Цариградъ въ Атина, срѣща се тукъ съ Илариона и другаритѣ му и чертае съ тѣхъ плана за обща революционна дейность въ отечеството. Дали Раковски е подтикванъ въ случая отъ онова гръцко „Православно дружество“, за което Селимински ни съобщава, че било основано въ 1840 г. въ Атина, за да подготви възстаня въ Критъ (1842), въ самата Атина (и то противъ бавар-